

TRANSPORDIAMET

Jüri Mölder
Tartu Linnavalitsus
lv@raad.tartu.ee
Raekoja plats 1a
50089, Tartu, Tartu maakond

Teie 01.04.2025 nr 21.3-1.2/00911

Meie 07.04.2025 nr 3.2-7/25/5420-2

Siia kirjuta pealkiri

Austatud Jüri Mölder

Transpordiameti poolt on loodud erinevaid x-tee teenuseid, mis võimaldavad liiklusregistrist küsida erineva sisuga andmeid. Loodud x-tee teenused on vajalikud avaliku sektori asutustele seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

Tartu linnale (edaspidi kasutaja) on avatud x-tee teenus „paring2“ (edaspidi teenus) millega antakse välja failis „paring2“ toodud andmed. Teenus on mõeldud kasutamiseks kasutajale „LIIKLUSREGISTRI ANDMETELE JUURDEPÄÄSU LEPING nr 1-13/20/0337-1“ (edaspidi leping) fikseeritud eesmärgil, eeskätt nende sõiduki omanike tuvastamiseks, kes on toime pannud parkimiskorralduse nõuete rikkumise. Transpordiametile teadaolevalt on kasutaja võimaldanud teenusele ligipääsu ka Telia Eesti AS-le (edaspidi Telia), kes kasutab teenust Telia poolt loodud parkimiskontrolli rakenduses. Kuigi rakenduses kuvatakse parkimiskorraldajale üksnes sõiduki andmed, siis teenus ise annab välja kõik andmed, mis teenuse andmekomplektis sisaldub sh. ka isikuandmed. Transpordiamet on juhtinud varasemalt juba korduvalt tähelepanu, et teenuse kasutamine Telia parkimiskontrolli rakenduses ei ole põhjendatud, sest isikuandmete küsimine igakordsel parkimistasu kontrollimisel ei ole õigustatud ja seda eriti juhul, kui sõidukiomanik on parkimiskorralduse nõudeid korrektselt täitnud. Samuti ei tuvasta Transpordiamet varasemaid kokkuleppeid, mis oleks andnud kasutajale õiguse võimaldada teenusele ligipääs või liidestus kolmanda osapoole IT tehnilise lahendusega – seda nõuet sätestab Transpordiameti ja kasutaja vahel sõlmitud leping. Lepingu punktis 3.2.2 on sätestatud järgnev: „Andmeid mitte edastama ega muul viisil üle andma kolmandatele isikutele, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel, samuti mitte sõlmima lepinguid kolmandate isikutega Andmete töötlemiseks, loovutamiseks või muul viisil edasi andmiseks kolmandatele isikutele“. Lepingu punkt 3.2.2 seab piirangud lepingu alusel saadud andmete edasiseks töötlemiseks kasutaja poolt Telia parkimistasu kontrollimise rakenduses. Parkimistasu kontrollimise tegevus ei kaalu üle igakordset isikuandmete küsimist liiklusregistrist, eriti olukorras kui sõiduki omaniku poolt ei ole parkimiskorralduse nõudeid rikutud.

Sõidukite üldandmete küsimine on võimalik lahendada andmevahetusplatvormi teenuse (edaspidi AVP) kaudu. AVP võimaldab küsida üksnes sõiduki põhiandmeid, mis võiks olla sobilik lahendus Telia parkimiskontrolli aplikaatsioonis kasutamiseks. AVP lepingu sõlmimise üle arutati Transpordiametis, et kui leping sõlmida Tartu linnaga, siis kas see annaks õiguse andmeid kasutada ka kolmandal osapoolel. Transpordiamet jõudis järeldusele, et kuna AVP lepingute täitmise üle

teostab Transpordiamet samuti järelevalvet, siis kõige paremini saab seda teha üksnes selle lepingupartneri üle, kelle IT-tehnilise lahenduse kaudu andmeid küsitakse – käesoleval juhul oleks selleks isikuks Telia. Ühtlasi peab Transpordiamet olema veendunud ka selles, et AVP kaudu teatavaks saanud andmed on ette nähtud üksnes kindla ülesande täitmiseks ja neid andmeid ei kasutata muul viisil kui parkimistasu kontrollimise jaoks on vaja. Kuivõrd Telia pakub teenust ka teistele haldusüksustele, siis Tartu linnaga sõlmitud lepingu alusel teostatud toimingute üle Transpordiamet lepingu täitmist üheselt kontrollida ei saa. Arvestades eeltoodut, on üheks võimalikuks lahenduseks kolmepoolne AVP lepingu sõlmimine.

Arvestades, et parkimise järelevalve teostamisel kontrollaplikatsioonis on sõiduki üldandmete kuvamine ennekõike mugavus- kui vajaduspõhine lahendus, siis Transpordiamet eraldi väiksemas andmekoosseisus x-tee teenust looma ei hakka. Transpordiamet võib seda teha juhul, kui huvitatud osapool kannab x-tee teenuse arendamisega seotud kulud. Uue x-tee teenuse loomise kulud algavad ca 7500 eurost + KM. Milliseks aga kujuneb teenuse lõppmaksumus, siis see selguks alles pärast arendaja poolse hinnapakumise koostamist.

Olete oma kirjas osutanud asjaolule, et Transpordiamet on vääriti mõistnud Telia rolli teenuse kasutamisel ning kinnitanud, et Telial puudub iseseisev õigus kasutada teenuse käigus liikuvaid andmeid, vaid ta pakub tehnilist lahendust, mille kaudu need andmed liiguvad. Käesolevas pöördumises Transpordiamet soovibki järelevalve raames teada saada, kas on toimunud lepingu punkti 3.2.2. võimalik rikkumine, sest Teiepoolne vastus ei anna Transpordiametile piisavalt selgust, kelle süsteemi ja millises mahus logitakse maha Telia omanduses oleva parkimiskontrolli rakenduse vahendusel küsitud sõiduki omaniku andmed. Transpordiamet soovib teada, millisel kujul jääb sõidukite parkimistasu kontrollimisest maha logi, kelle hallatavasse keskkonda ja millises mahus teenuse andmed maha salvestatakse? Palun kirjeldage Transpordiametile seda protsessi.

Eelnevalt tõime välja, et AVP lepingu võime sõlmida kolmepoolselt, kuid kolmepoolse lepingu sõlmimise protsess ei lükka edasi Telia kontrollrakenduses teenuse kasutamise peatamise nõude täitmise tähtaega 13.04.2025. Transpordiamet liiklusregistri vastutava töötlejana on kohustatud koheselt lõpetama x-tee kaudu võimaliku isikuandmete väärkasutamise parkimistasu kontrollimisel, kuid me oleme puuduste kõrvaldamiseks määranud mõistliku tähtaja. Transpordiamet ei saa lasta jätkuda olukorral, kui isikuandmeid küsitakse igakordsel parkimistasu kontrollimisel.

Täiendavalt lisame, et Transpordiamet ei lõpeta hetkel Tartu linnaga sõlmitud x-tee lepingut ja pärast 13.04.2025 kuupäeva jääb endiselt kasutajale alles õigus teenust kasutada avalike ülesannete täitmiseks. Kasutajale on avatud teenus järgnevatele alamsüsteemidele: EE:GOV:75006546:goprocas1, EE:GOV:75006546:misp2 ja EE:GOV:75006546:parkimine. Pärast 13.04.2025 kuupäeva suletakse teenus üksnes sellele alamsüsteemile, mis on liidestatud Telia parkimiskontrolli aplikatsiooniga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Tubalkain
teenusehaldur
sõidukite registriosakond

Martin Tubalkain 59817141, Martin.Tubalkain@transpordiamet.ee